

Bilten Europski poslovi u Hrvatskome saboru mjesečna je publikacija koju objavljuje Odjel za europske poslove. Bilten daje pregled europskih poslova u Saboru koji proizlaze iz članstva Republike Hrvatske u Europskoj uniji.

Hrvatski sabor, kao nacionalni parlament države članice Europske unije, sudjeluje u procesu donošenja odluka na europskoj razini putem nadzora nad aktivnostima Vlade u institucijama Europske unije te izvršavanjem ovlasti dodijeljenih nacionalnim parlamentima Ugovorom iz Lisabona.

AKTIVNOSTI ODBORA ZA EUROPSKE POSLOVE

Odbor za europske poslove obavlja europske poslove u skladu sa Zakonom o suradnji Hrvatskoga sabora i Vlade Republike Hrvatske u europskim poslovima i Poslovníkom Hrvatskoga sabora.

Sjednice Odbora

Na 15. sjednici, održanoj 9. srpnja 2025. veleposlanik Kraljevine Danske u Republici Hrvatskoj Nj.E. Ole Frijs-Madsen predstavio je program i prioritete danskog predsjedanja Vijećem Europske unije od 1. srpnja do 31. prosinca 2025. (priopćenje)

Program i prioritete danskog predsjedanja Vijećem Europske unije predstavljani su na zajedničkoj sjednici Odbora za europske poslove s Odborom za obranu, Odborom za gospodarstvo, Odborom za zaštitu okoliša i prirode i Odborom za regionalni razvoj i fondove Europske unije, uz nazočnost članova Međuparlamentarne skupine prijateljstva Hrvatska – Danska i Odbora za financije i državni proračun.

STAJALIŠTA REPUBLIKE HRVATSKE O DOKUMENTIMA EUROPSKE UNIJE

Dostava stajališta Republike Hrvatske o dokumentima EU-a radnim tijelima

Vlada, odmah po donošenju, dostavlja Saboru stajališta Republike Hrvatske o dokumentima iz Radnog programa za razmatranje stajališta Republike Hrvatske, koja Odbor za europske poslove prosljeđuje matičnim radnim tijelima Sabora.

Odbor za europske poslove nakon rasprava o stajalištima donosi zaključke na osnovi kojih Vlada djeluje u Vijeću Europske unije. Vlada je dužna izvijestiti Sabor ako odstupi od zaključka Odbora za europske poslove. Razmatranjem stajališta o dokumentima Europske unije Sabor vrši nadzor nad aktivnostima Vlade Republike Hrvatske u postupcima donošenja odluka u Vijeću Europske unije.

Proces razmatranja stajališta može se pratiti u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora, gdje se objavljuju stajališta s pratećim mišljenjima radnih tijela i zaključcima Odbora za europske poslove.

U skladu s Radnim programom za razmatranje stajališta Republike Hrvatske za 2025. godinu Odbor za europske poslove je u srpnju 2025. prosljeđio dva stajališta Republike Hrvatske o dokumentu EU-a radnim tijelima Sabora radi donošenja mišljenja:

- D.E.U. br. 25/001 – Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi zajedničkog sustava za vraćanje državljana trećih zemalja koji nezakonito borave u Uniji te o stavljanju izvan snage Direktive 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, Direktive Vijeća 2001/40/EZ i Odluke Vijeća 2004/191/EZ **COM (2025) 101 Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odboru za ljudska prava i prava nacionalnih manjina**
- D.E.U. br. 25/002 – Stajalište Republike Hrvatske o Zajedničkoj komunikaciji Europskom parlamentu, Europskom vijeću, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Europskoj strategiji za Uniju pripravnosti **JOIN (2025) 130 Odboru za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost i Odboru za obranu**

NADZOR NAD AKTIVNOSTIMA VLADE U INSTITUCIJAMA EUROPSKE UNIJE

Sastanci Vijeća Europske unije

Dostava stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije radnim tijelima

U postupku praćenja rada Vlade Republike Hrvatske u institucijama Europske unije, Odbor za europske poslove je u srpnju 2025. dostavio radnim tijelima Hrvatskoga sabora četiri stajališta Republike Hrvatske za sastanke Vijeća Europske unije, u različitim sastavima:

- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za ekonomske i financijske poslove 8. srpnja, dostavljeno je **Odboru za financije i državni proračun i Odboru za gospodarstvo,**
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za vanjske poslove u sastavu ministara trgovine 14. srpnja, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku i Odboru za gospodarstvo,**
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za poljoprivredu i ribarstvo 14. srpnja, dostavljeno je **Odboru za poljoprivredu,**
- Stajalište Republike Hrvatske za sastanak Vijeća za vanjske poslove 14. srpnja, dostavljeno je **Odboru za vanjsku politiku.**

IZRAVNO DOSTAVLJENI DOKUMENTI EUROPSKE UNIJE

Prema odredbi Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, institucije Unije izravno dostavljaju nacionalnim parlamentima sve prijedloge obvezujućih zakonodavnih i nezakonodavnih akata kao i druge neobvezujuće akte.

Ured za međunarodne i europske poslove dnevno objavljuje izravno dostavljene dokumente na mrežnoj stranici Hrvatskoga sabora u rubrici Postupanje s dokumentima EU-a, s pratećim informacijama o: oznaci akta, postupku donošenja, datumu dostave i roku za provjeru načela supsidijarnosti, stajalištu Republike Hrvatske, obrazloženom mišljenju i političkom dijalogu, području politika kojemu dokument pripada te nazivu inicijative iz programa rada Komisije.

U razdoblju od **1. do 31. srpnja 2025.** institucije Europske unije izravno su dostavile Hrvatskome saboru **ukupno 57 pravnih akata na hrvatskome jeziku**, od toga 34 prijedloga obvezujućih akata u zakonodavnom i nezakonodavnom postupku i 23 neobvezujuća pravna akta.

Izravno dostavljeni prijedlozi akata u zakonodavnom postupku

Prijedlozi akata u zakonodavnom postupku obuhvaćaju prijedloge uredbi, direktiva i odluka koje u redovnom ili posebnom zakonodavnom postupku donose institucije Europske unije.

U postupku donošenja zakonodavnih akata koji su u podijeljenoj nadležnosti između Europske unije i država članica, nacionalni parlamenti sudjeluju provjerom poštovanja načela supsidijarnosti u roku od osam tjedana od objave akta na službenim jezicima Unije.

Radi lakšeg praćenja izravno dostavljenih prijedloga zakonodavnih akata, akti su razvrstani prema nadležnostima odbora u Europskom parlamentu.

Pregled izravno dostavljenih dokumenata Europske unije u zakonodavnom postupku u razdoblju od 1. do 31. srpnja 2025.

PRORAČUNI

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025)</u> <u>571</u>	Prijedlog UREDBE VIJEĆA kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028. – 2034.	22. 7. 2025. ...

INDUSTRIJA, ISTRAŽIVANJE I ENERGIJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025)</u> <u>828</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o postupnom ukidanju uvoza ruskog prirodnog plina, poboljšanju praćenja potencijalne energetske ovisnosti i izmjeni Uredbe (EU) 2017/1938	4. 7. 2025. 6. 10. 2025.
<u>COM (2025)</u> <u>574</u>	Prijedlog ODLUKE VIJEĆA o sustavu vlastitih sredstava Europske unije i stavljanju izvan snage Odluke (EU, Euratom) 2020/2053	16. 7. 2025. ...

USTAVNA I PRAVNA PITANJA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025)</u> <u>353</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o dizajnu Europske unije (kodificirani tekst)	3. 7. 2025. ...

OKOLIŠ, JAVNO ZDRAVSTVO I SIGURNOST HRANE

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025)</u> <u>524</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2021/1119 o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti	3. 7. 2025. 2. 10. 2025.

EKONOMSKA I MONETARNA POLITIKA

Oznaka akta	Naziv prijedloga zakonodavnog akta	Datum dostave Rok za supsidijarnost
<u>COM (2025)</u> <u>826</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) 2017/2402 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o utvrđivanju općeg okvira za sekuritizaciju i o uspostavi specifičnog okvira za jednostavnu, transparentnu i standardiziranu sekuritizaciju	11. 7. 2025. 10. 10. 2025.
<u>COM (2025)</u> <u>825</u>	Prijedlog UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije u pogledu zahtjeva za sekuritizacijske izloženosti	11. 7. 2025. 10. 10. 2025.

USKLAĐIVANJE ZAKONODAVSTVA

Hrvatski sabor usklađuje zakonodavstvo s pravom Europske unije u postupku prema kojemu svi prijedlozi zakona kojima se usklađuje hrvatsko zakonodavstvo s europskim nose oznaku „P.Z.E.“

Sabor donosi godišnji plan usklađivanja zakonodavstva, koji je sastavni dio Vladina programa za preuzimanje i provedbu pravne stečevine i osnovni je dokument u postupku preuzimanja i provedbe prava Europske unije u hrvatsko zakonodavstvo. Usklađeni zakoni dostupni su u e-Doc bazi Informacijsko-dokumentacijske službe Hrvatskoga sabora.

Hrvatski sabor je u srpnju 2025. donio jedan zakon usklađen s pravom Europske unije:

PZE	Naziv akta	Saziv	Sjednica	Status	Redni br. čitanja	Vrsta postupka
P.Z.E. 156	Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o usporedivosti naknada, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu osnovnom računu	11	6	donesen	2.	redovni

INFORMACIJA O PRIJEDLOGU VIŠEGODIŠNJEG FINANCIJSKOG OKVIRA ZA RAZDOBLJE 2028. – 2034.

Višegodišnji financijski okvir (VFO) predstavlja instrument financijskog planiranja Europske unije (EU) i daje pregled njenih prioriteta iz proračunske perspektive. Njegov je glavni cilj osigurati uredan razvoj rashoda u skladu s prioritetima EU-a i unutar granica vlastitih sredstava Unije. Višegodišnje financijsko planiranje u EU-u uvedeno je prvi put 1988. godine s ciljem prevladavanja kriza u godišnjem proračunskom postupku uzrokovanih čestim nesuglasicama između Europskog parlamenta (EP) i Vijeća, jačanja proračunske discipline te poboljšanja izvršenja proračuna boljim planiranjem. VFO se utvrđuje za razdoblje od najmanje pet godina, a dosad je uspostavljeno šest sedmogodišnjih VFO-a, uključujući za razdoblje 2021. – 2027.

Kako se navodi u čl. 312. Ugovora o funkcioniranju EU-a (UFEU), VFO-om se utvrđuju godišnje gornje granice odobrenih proračunskih sredstava za preuzimanje obveza po kategorijama izdataka i godišnje gornje granice odobrenih proračunskih sredstava za plaćanja. Kategorije izdataka, čiji je broj ograničen, odgovaraju glavnim područjima aktivnosti Unije. Financijskim okvirom utvrđuju se sve druge odredbe koje su potrebne da bi se godišnji proračunski postupak neometano odvijao.

Prijedlog VFO-a za razdoblje 2028.–2034.

Europska komisija je 16. srpnja 2025. predstavila **prvi paket prijedloga ambicioznog i dinamičnog VFO-a za sljedeće sedmogodišnje razdoblje** koji iznosi gotovo **2 bilijuna eura**, odnosno prosječno **1,26 % bruto nacionalnog dohotka EU-a od 2028. do 2034. godine**. Cilj je stvoriti proračun koji će biti jednostavniji, fleksibilniji i učinkovitiji te time ojačati sposobnost EU-a za provedbu ključnih politika, ali i za reagiranje na nove i buduće prioritete. Istodobno, proračun će i dalje ostati snažan instrument potpore građanima, poduzećima, državama članicama, regijama, međunarodnim partnerima i zajedničkoj budućnosti EU-a.

Komisija planira objaviti drugi skup sektorskih propisa kojima se uređuju programi u okviru sljedećeg VFO-a 3. rujna 2025.

Ključne značajke novog VFO-a:

- **veća fleksibilnost** kako bi Europa mogla brzo djelovati i reagirati kada se okolnosti neočekivano promijene ili kada je potrebno riješiti nove prioritete politike. Znatna dio sljedećeg VFO-a neće se unaprijed programirati ili planirati kako bi se novonastale potrebe mogle brzo i učinkovito riješiti.
- **jednostavniji i usklađeniji financijski programi** EU-a kako bi građani i poduzeća mogli lako **pronaći** mogućnosti financiranja i pristupiti njima. Predloženo je smanjenje broja programa s 52 na 16.
- **proračun prilagođen lokalnim potrebama, s nacionalnim i regionalnim planovima partnerstva (NRPP)** za ulaganja i reforme, za ciljani učinak tamo gdje je to najvažnije i osiguravanje brže i fleksibilnije potpore većoj gospodarskoj, socijalnoj i teritorijalnoj koheziji u cijeloj Uniji.
- snažan **poticaj konkurentnosti** pomoću predloženog **Europskog fonda za konkurentnost**, kako bi Europa osigurala lance opskrbe, povećala inovacije i predvodila globalnu utrku za čistom i pametnom tehnologijom.
- prijedlog **pet novih vlastitih sredstava** kako bi se osigurali odgovarajući prihodi za prioritete EU-a uz istodobno smanjenje pritiska na nacionalne javne financije.

(EUR million - current prices using 2% deflator)

COMMITMENT APPROPRIATIONS	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total 2028-2034
1. Economic, social and territorial cohesion, agriculture and rural, maritime, prosperity and security	163 088	160 860	158 053	155 565	152 274	140 140	132 240	1062 220
2. Competitiveness, prosperity and security	66 875	81 300	83 176	87 312	88 611	90 706	91 614	589 594
3. Global Europe	24 555	25 127	25 578	30 603	35 761	36 442	37 137	215 203
4. Administration	14 945	15 584	16 281	16 870	17 466	18 062	18 669	117 877
TOTAL COMMITMENT APPROPRIATIONS	269 463	282 871	283 088	290 350	294 112	285 350	279 660	1 984 894
TOTAL PAYMENT APPROPRIATIONS	269 964	300 706	297 058	292 784	277 406	274 662	267 480	1 980 060

Prijedlog dugoročnog proračuna Unije uključuje **četiri naslova** koji odgovaraju glavnim područjima djelovanja koja se financiraju iz proračuna EU-a, točnije:

Naslov 1. – Europska gospodarska, socijalna i teritorijalna kohezija, poljoprivreda, ruralno i pomorsko blagostanje te sigurnost – sadrži Nacionalni i regionalni plan partnerstva (NRPP) koji obuhvaća Zajedničku poljoprivrednu politiku (ZPP), ribarstvenu i pomorsku politiku, migracije, upravljanje granicama i unutarnja sigurnost, gospodarska, teritorijalna i socijalna kohezija), potporu decentraliziranim agencijama, uključujući Frontex i Europol,

Nominal amounts in current prices, EUR million	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	Total 2028-2034
Economic, social and territorial cohesion, agriculture, rural and maritime prosperity and security	163,088	160,860	158,053	155,565	152,274	140,140	132,240	1,062,220
National and Regional Partnership Plans, of which:	135,571	133,134	130,131	127,411	123,879	111,535	103,415	865,076
Common Agricultural Policy (CAP) and fisheries - income support	42,272	42,268	42,265	42,261	42,257	42,204	42,172	295,699
Migration & border management	5,847	5,633	5,407	5,170	4,922	3,945	3,291	34,215
Economic, territorial and social cohesion including fisheries and rural communities and tourism	75,768	73,334	70,769	68,074	65,240	53,715	46,065	452,965
p.m. Social Climate Fund	10,500	10,300	10,100	9,800	9,400	-	-	50,100
Interreg	-	1,753	1,782	1,810	1,840	1,524	1,555	10,264
EU Facility - Union actions	10,512	8,951	8,690	8,852	8,353	8,853	9,012	63,223
Unity Safety Net/ Agricultural reserve	900	900	900	900	901	900	900	6,301
EU Solidarity Fund	2,706	2,760	2,815	2,872	2,929	2,988	3,047	20,117
HOME Thematic facilities	3,401	3,469	3,539	3,609	3,682	3,755	3,830	25,285
Other (cities, employment & social innovation...)	3,505	1,822	1,436	1,471	841	1,210	1,235	11,520
EU Facility - Cushion	1,172	1,195	1,219	1,243	1,268	1,294	1,319	8,710
Support to the Turkish-Cypriot Community	58	63	61	62	64	64	66	438
Decentralised agencies, of which:	2,677	2,866	3,048	3,261	3,483	3,676	3,877	22,888
Frontex	1,309	1,421	1,561	1,694	1,827	1,963	2,113	11,888
Europol	320	361	395	430	464	498	531	2,999
Repayment of NGEU	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	24,000	168,000
Margin	781	797	814	831	846	864	881	5,814

te fiksni godišnji iznos za otplatu instrumenta „EU za sljedeće generacije” u iznosu od 24 milijarde eura godišnje.

NRPP će biti sredstvo kojim će države članice i regije moći predložiti relevantna ključna ulaganja, reforme i druge prilagođene intervencije za bolju potporu budućim izazovima koji će se podupirati sredstvima EU-a. Planovi će se osmisliti i provesti u bliskoj suradnji Komisije, država članica, regija, lokalnih zajednica i relevantnih dionika, a u njima će se **uzeti u obzir raznolikost država članica**, čime će im se omogućiti fleksibilnost u strukturiranju njihovih planova kako bi odražavali vlastite ustavne strukture i sektore. Time će se osigurati da potpora bude usmjerena na potrebe svake države članice te njezinih regija i sektora, posebno onih kojima je najpotrebnija. Postojat će obvezni **minimalni iznos za slabije razvijene regije** kao i zaštitna mjera kojom će se osigurati da te regije ukupno primaju barem onoliko sredstava koliko je predviđeno postojećom kohezijskom omotnicom.

Potpora dohotku za poljoprivrednike i ribare bit će namjenska, uključujući mjere za zaštitu okoliša, ulaganja u poljoprivredna gospodarstva, potporu mladim poljoprivrednicima i alate za upravljanje rizicima. Pravila financiranja za poljoprivredu i ruralne zajednice bit će jednostavnija, među ostalim i u pogledu plaćanja, kontrola i revizija.

NRPP-ovima će se poduprijeti **kvalitetno zapošljavanje, vještine i socijalna uključenost** u svim državama članicama, regijama i sektorima. Putem **Europskog socijalnog fonda plus** pridonijet će se promicanju jednakih mogućnosti za sve, podupiranjima snažnih mreža socijalne sigurnosti, poticanju socijalne uključenosti, međugeneracijskoj pravednosti i borbi protiv siromaštva. Kroz 14 % nacionalnih dodijeljenih sredstava morat će se financirati reforme i ulaganja kojima se poboljšavaju vještine, suzbija siromaštvo, promiče socijalna uključenost i potiču ruralna područja.

Naslov 2. – Konkurentnost, blagostanje i sigurnost – uključuje novi **Europski fond za konkurentnost** i program **Obzor Europa**, niz ključnih prekograničnih programa te novi program „**AgoraEU**” kojim će se podupirati kultura, mediji i organizacije civilnog društva.

Competitiveness, prosperity and security	66,875	81,300	83,176	87,312	88,611	90,706	91,614	589,594
European Competitiveness Fund	42,703	56,663	58,374	70,978	72,286	74,158	75,346	450,508
European Competitiveness Fund (excluding Innovation Fund)	42,653	56,613	58,324	61,925	62,343	63,498	63,945	409,301
Horizon Europe	16,243	25,183	26,265	26,891	26,607	27,048	26,765	175,002
Clean Transition and Industrial Decarbonisation	3,004	3,566	3,636	12,971	13,940	14,737	15,560	67,416
MF component	2,954	3,516	3,586	3,919	3,997	4,077	4,159	26,210
p.m. Innovation Fund	50	50	50	9,052	9,943	10,660	11,401	41,206
Resilience and Security, Defence Industry, and Space	14,733	17,534	17,884	19,544	19,935	20,334	20,741	130,704
Digital Leadership	6,176	7,350	7,497	8,194	8,358	8,525	8,695	54,793
Health, Biotech, Agriculture and Bioeconomy	2,547	3,031	3,092	3,378	3,446	3,515	3,585	22,593
Minimum amount ECF InvestEU Instrument & advisory services, indicative contribution from the windows (part of total ECF)	1,143	1,643	1,642	1,643	1,643	1,643	1,643	11,000
Erasmus+	5,261	5,440	5,625	5,819	6,019	6,224	6,439	40,827
Connecting Europe Facility	10,906	11,290	11,342	11,569	11,982	12,045	12,294	81,428
Connecting Europe Facility (CEF) - Transport, of which:	7,124	7,354	7,246	7,308	7,550	7,434	7,499	57,515
Military mobility	2,842	2,899	2,609	2,483	2,533	2,214	2,071	17,651
Connecting Europe Facility (CEF) - Energy	3,782	3,936	4,096	4,261	4,432	4,610	4,795	29,912
Union Civil Protection Mechanism + (UCPM+)	1,316	1,437	1,477	1,535	1,569	1,644	1,697	10,675
AgoraEU	1,099	1,139	1,180	1,223	1,268	1,313	1,360	8,582
Creative Europe - Culture	230	238	247	256	265	275	285	1,796
Media+	409	424	439	455	472	489	506	3,194
Democracy, Citizens, Equality, Rights and Values	460	477	494	512	531	550	569	3,593
Other (Euratom, Single Market, Lithuania, nuclear decommissioning ...)	5,811	5,227	4,981	4,859	5,091	5,886	5,680	37,532
Single Market Programme	833	916	860	885	904	915	925	6,238
Euratom Research and Training Programme, of which:	1,599	1,434	1,287	1,143	1,219	1,653	1,459	9,794
Contribution to ITER	946	848	762	676	721	978	863	5,794
Instrument for emergency support within the Union (ESI)	-	-	-	-	-	-	-	-
Protection of the euro against counterfeiting (the 'Pericles V programme')	1	1	1	1	1	1	1	7
Nuclear decommissioning (Lithuania)	91	124	87	84	94	94	104	678
Nuclear safety cooperation and decommissioning	135	103	121	128	144	158	177	966
Justice	101	105	109	114	118	123	128	798
Decentralised agencies	1,271	1,319	1,354	1,397	1,441	1,486	1,530	9,798
Other (Other actions, prerogatives)	699	273	277	302	306	320	316	2,493
Margin	908	1,104	1,129	1,185	1,203	1,231	1,239	7,999

Novim **Europskim fondom za konkurentnost**, vrijednim **409 milijardi eura**, ulagat će se u strateške tehnologije u korist cijelog jedinstvenog tržišta, kako je preporučeno u izvješćima Lette i Draghija. Fondom, koji će djelovati u skladu s jednim pravilnikom i nuditi jedinstveni pristup za podnositelje zahtjeva za financiranje, **pojednostavnit će se i ubrzati financiranje sredstvima EU-a** te potaknuti privatna i javna ulaganja.

Svoju će potporu Fond usmjeriti na četiri područja:

- čista tranzicija i dekarbonizacija,
- digitalna tranzicija,
- zdravlje, biotehnologija, poljoprivreda i biogospodarstvo,
- obrana i svemir.

Fond će maksimalno povećati učinak svakog potrošenog eura povlačenjem privatnog novca.

Programom Obzor Europa i Europskim fondom za konkurentnost pružit će se **potpora za cjelokupno ulaganje u projekt**, od faze osmišljavanja do proizvodnje, smanjiti troškovi za potencijalne korisnike kao i vrijeme potrebno za isplatu.

Naslov 3. – Globalna Europa – odnosi se na **vanjsko djelovanje Unije** i obuhvaća istoimeni instrument **Globalna Europa**, uključujući potporu državama proširenja, djelovanja u okviru **Zajedničke vanjske i sigurnosne politike** te prekomorske zemlje i područja.

Global Europe	24,555	25,127	25,578	30,603	35,761	36,442	37,137	215,203
Global Europe Instrument (*)	22,787	23,243	23,708	28,448	33,369	34,037	34,717	200,309
Enlargement, Eastern Neighbourhood, and rest of Europe	4,843	4,940	5,039	6,048	7,093	7,235	7,380	42,576
Sub-Saharan Africa	6,795	6,931	7,069	8,482	9,950	10,149	10,352	59,728
Asia and the Pacific	1,900	1,938	1,976	2,372	2,782	2,838	2,895	16,701
Americas and the Caribbean	1,024	1,045	1,065	1,278	1,499	1,529	1,560	9,000
Middle East, North Africa, and the Gulf	4,835	4,932	5,030	6,036	7,080	7,222	7,367	42,502
Global Affairs	1,706	1,741	1,775	2,131	2,498	2,548	2,599	14,998
Cushion	1,684	1,718	1,752	2,103	2,467	2,517	2,567	14,808
Common Foreign and Security Policy (CFSP)	443	454	467	483	494	507	521	3,369
Overseas Countries and Territories (OCT) (including Greenland)	94	144	147	199	153	156	106	999
Other (Other actions, prerogatives)	310	344	297	325	404	376	400	2,456
SFPA and RFMO	192	202	148	164	199	204	222	1,331
Other actions	12	32	42	52	95	56	60	349
Prerogatives	106	109	107	109	110	116	118	775
Margin	920	942	958	1,147	1,340	1,366	1,392	8,065

Naslov 4. – Javna uprava – obuhvaća **rashode za europsku javnu upravu** u iznosu od 117,9 milijardi eura, odnosno 6 % VFO-a.

Osim ovih četiriju naslova u sklopu sljedećeg VFO-a predviđena je **posebna pričuva za potporu Ukrajini** u iznosu od **100 milijardi eura**. Potpora Ukrajini imat će određenu fleksibilnost s obzirom na veličinu i nepredvidivost potreba.

Over and above the ceilings, of which:								
Flexibility Instrument	2,122	2,165	2,208	2,252	2,297	2,343	2,390	15,777
Ukraine	14,286	14,286	14,286	14,286	14,286	14,286	14,286	100,002
Catalyst Europe (policy loans NRPPs)								(150 bn)
Crisis mechanism							(0.25% GNI - 395 bn)	
Outside MFF								
European Peace Facility	4,357	4,357	4,357	4,357	4,357	4,357	4,357	30,499

Prijedlog VFO-a za razdoblje 2028.–2034. uključuje i **instrument fleksibilnosti** koji će omogućiti Uniji da reagira na nove i neočekivane potrebe sredstvima iznad gornjih granica rashoda. Potpora operacijama s vojnim aspektima i dalje će biti obuhvaćena **Europskim instrumentom mirovne pomoći**.

Nova vlastita sredstva

Vlastita sredstva EU-a glavni su izvor prihoda za proračun EU-a, čime se Uniji omogućuje da ostvari svoje ciljeve i provodi svoje politike. Trenutačno postoje četiri vrste vlastitih sredstava:

- Tradicionalna vlastita sredstva (uglavnom carine).
- Vlastita sredstva koja se temelje na porezu na dodanu vrijednost (PDV).
- Vlastita sredstva koja se temelje na količini nerekiciranog plastičnog ambalažnog otpada (plastika, uspostavljena 2021.).
- Vlastita sredstva koja se temelje na BND-u, koja imaju ulogu uravnoteženja kako bi se osiguralo da ukupni prihodi odgovaraju plaćanjima.

Kako bi osigurala sredstva za **financiranje (novih) prioriteta te za otplatu duga u okviru instrumenta „EU za sljedeće generacije“** Komisija je predstavlja **pet novih vlastitih sredstava**:

- vlastita sredstva koja se temelje na postojećem **sustavu trgovanja emisijama (ETS 1)**. Očekuje se da će se u prosjeku generirati oko 9,6 milijardi eura godišnje.
- vlastita sredstva koja se temelje na **mehanizmu za ugljičnu prilagodbu na granicama (CBAM)**. Očekuje se da će se u prosjeku generirati oko 1,4 milijarde eura godišnje.

- vlastita sredstva koja se temelje na **nenaplaćenom e-otpadu** primjenom jedinstvene stope na ponder nenaplaćenog e-otpada. Očekuje se da će u prosjeku generirati oko 15 milijardi eura godišnje.
- vlastita sredstva od **trošarine na duhan** (TEDOR), koja se temelje na primjeni stope na minimalnu stopu trošarine na duhanske proizvode specifičnu za pojedinu državu članicu. Očekuje se da će u prosjeku generirati oko 11,2 milijarde eura godišnje.
- **korporativni resursi za Europu (CORE)**, u iznosu od godišnjeg paušalnog doprinosa poduzeća, osim malih i srednjih poduzeća, koja posluju i prodaju se u EU-u s neto godišnjim prometom od najmanje 100 milijuna eura. Očekuje se da će u prosjeku generirati oko 6,8 milijardi eura godišnje.

U skladu s prijedlogom Komisije, **pet novih vlastitih sredstava trebalo bi uvesti od 1. siječnja 2028.** Procjenjuje se da će se u razdoblju 2028.–2034. novim vlastitim sredstvima, prilagodbama postojećih vlastitih sredstava i drugim elementima paketa o vlastitim sredstvima u prosjeku ostvariti **prihodi od približno 58,5 milijardi eura godišnje.**

Glavni dokumenti prijedloga VFO-a

Komunikacija Komisije o dinamičnom proračunu EU-a za prioritete budućnosti – Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2028.-2034., COM(2025) 570

- Prijedlog uredbe Vijeća o uspostavi VFO-a za razdoblje od 2028. do 2034., [COM\(2025\) 571](#),
- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi okvira za praćenje proračunskih rashoda i uspješnosti te drugih horizontalnih pravila za programe i aktivnosti Unije, [COM\(2025\) 545](#),
- Prijedlog odluke Vijeća o sustavu vlastitih sredstava EU-a, [COM\(2025\) 574](#),
- Prijedlog međuinstitucijskog sporazuma između EP-a, Vijeća i Komisije o proračunskoj disciplini, o suradnji u vezi s proračunskim pitanjima i o dobrom financijskom upravljanju, [COM\(2025\) 572](#)
- Izvješće Komisije EP-u i Vijeću „Dugoročna predviđanja budućih priljeva i odljeva proračuna EU-a (2026.–2034.)“, [COM\(2025\) 573](#),

Prvi skup **sektorskih propisa** kojima se uređuju programi u okviru sljedećeg VFO-a:

Nacionalna i regionalna partnerstva

- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o utvrđivanju uvjeta za provedbu potpore Unije zajedničkoj poljoprivrednoj politici, [COM\(2025\) 560](#),
- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi Europskog fonda za gospodarsku, socijalnu i teritorijalnu koheziju, poljoprivredu i ruralna područja, ribarstvo i pomorstvo, blagostanje i sigurnost, [COM\(2025\) 565](#),
- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi Europskog fonda za regionalni razvoj i Kohezijskog fonda u okviru nacionalnog i regionalnog plana partnerstva, [COM\(2025\) 552](#),

- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi Europskog socijalnog fonda u okviru nacionalnog i regionalnog plana partnerstva, [COM\(2025\) 558](#),
- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi potpore Unije za azil, migracije i integraciju, [COM\(2025\) 540](#),
- Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi potpore Unije schengenskom području, europskom integriranom upravljanju granicama i zajedničkoj viznoj politici, [COM\(2025\) 541](#),

Konkurentnost, blagostanje i sigurnost

- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi programa „AgoraEU”, [COM\(2025\) 550](#),
- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi Instrumenta za povezivanje Europe, [COM\(2025\) 547](#),
- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi programa Erasmus+, [COM\(2025\) 549](#),
- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi Europskog fonda za konkurentnost („ECF“), uključujući posebni program za aktivnosti istraživanja i inovacija u području obrane, [COM\(2025\) 555](#),
- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi Obzora Europa, [COM\(2025\) 543](#),
- Prijedlog odluke Vijeća o uspostavi posebnog programa za provedbu Obzora Europa, [COM\(2025\) 544](#),
- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o Mehanizmu Unije za civilnu zaštitu i potpori Unije pripravnosti i odgovoru na zdravstvene krize, [COM\(2025\) 548](#),

Globalna Europa

- Prijedlog uredbe EP-a i Vijeća o uspostavi Globalne Europe, [COM\(2025\) 551](#).

Prioriteti Europskog parlamenta za VFO nakon 2027.

Siegfried Mureşan (EPP, Rumunjska), su-izvjestitelj EP-a za VFO nakon 2027., 15. srpnja 2025. predstavio je prioritete EP-a vezano uz budući dugoročni proračun EU-a.

Glavne poruke:

- EP želi ambiciozan proračun EU-a za sljedećih sedam godina.
- EP odlučno odbacuje pokušaje nacionalizacije proračuna, slabljenja europske politike i pretvaranja proračuna EU-a u „bankomat” za nacionalne interese država članica.
- ZPP i kohezijska politika moraju ostati zasebni prioriteti s posebnim proračunima i pravnim temeljima, a regije trebaju imati veću ulogu u dizajnu i provedbi fondova.

Novi prioriteti:

- Ključna nova područja – sigurnost i obrana te konkurentnost.

- U području obrane, dosadašnji proračun (1,2% ukupnog VFO-a) smatra se nedostatnim, osobito nakon ruske agresije na Ukrajinu, te se traži značajno povećanje sredstava.
- Svi programi, uključujući ZPP i koheziju, trebaju više doprinositi konkurentnosti EU-a.

Veličina proračuna:

- Očekuje se da će ukupni iznos proračuna morati rasti, jer Unija “ne može činiti više sa istim ili manjim iznosom”.
- EP će nakon savjetovanja s nacionalnim i regionalnim korisnicima fondova definirati realne potrebe.

Dodatni zahtjevi:

- ZPP i kohezija ne smiju se smanjivati u odnosu na prethodni VFO.
- Sigurnost, obrana i konkurentnost zahtijevaju povećana sredstva.
- Proračun mora imati dodanu vrijednost za države članice.
- Pojednostavljenje i fleksibilnost bit će ključni ciljevi.
- Poštivanje vladavine prava ostat će uvjet za korištenje sredstava EU-a i taj mehanizam treba dodatno ojačati.

EP je 7. svibnja 2025. usvojio Rezoluciju o unaprijeđenom dugoročnom proračunu Unije u svijetu koji se mijenja, u kojoj je iznio smjernice za sljedeći VFO-a nakon 2027. i pozvao na znatno ambiciozniji dugoročni proračun EU-a koji može odgovoriti na rastuća očekivanja građana i izazove sve nestabilnijeg geopolitičkog, gospodarskog i okolišnog okruženja.

Postupak donošenja VFO-a

Postupak donošenja VFO-a definiran je u čl. 312. UFEU-a. Vijeće, odlučujući u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom, donosi **uredbu kojom se utvrđuje VFO** (Lisabonski ugovor transformirao je VFO iz međuinstitucijskog sporazuma u uredbu.). **Vijeće odlučuje jednoglasno uz prethodnu suglasnost EP-a, koja se daje većinom glasova njegovih članova** (u 10. sazivu EP-a 361 glas).

Europsko vijeće može jednoglasno usvojiti odluku kojom se Vijeće ovlašćuje za odlučivanje kvalificiranom većinom prilikom donošenja uredbe iz prvog podstavka.

Tijekom čitavog postupka do donošenja financijskoga okvira EP, Vijeće i EK poduzimaju sve mjere potrebne kako bi se olakšalo njegovo donošenje.